

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak

Kelyben:		Videkre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy óra	2 "

Felelős szerkesztő

Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.

Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Becsület és becsületérzés.

Debreczen, jan. 27.

Mivel régebben csak a „szabadok”-nak és a nemeseknek volt megengedve a fegyverhasználat, és mivel a fegyverrel való foglalkozást oly előkelőnek tartották, hogy a lovagrend azokból a felszabadítottakból eredhetett, kiknek a fegyverek rendbentartása és készítése volt a kötelességük, és mert néha a bíró maga is a párbajt rendelte el az igazság bizonyítására, — megrögzött az a nézet, hogy a sértett férfibecsületet csak fegyverrel lehetett ismét teljesen érintetlenné tenni. Ez azonban teljes félreismerése a becsület lényegének, mely Schopenhauer rövid, megtámadhatatlan körülírása szerint nem más, mint mások véleménye saját értékünkről. De miután Schopenhauer testestül-lelkestül német és ezért az individualizmushoz hajló gondolkodó, a becsület meghatározását, melyet ő „objektív”-nek nevez, kiterjeszti a „szubjektív” jelző hozzáadásával s így szerinte az objektív becsület a mások véleménye a saját értékünkről, a szubjektív becsület pedig ennek az értéknek az érzése. Ezzel azonban ő maga is, ki oly sok keserű gunnyal küzdött a párbaj ellen, a társadalmi fejlődésből eredő előítéletnek hódol és tévesen s akarata ellen bölcsé-

szetileg indokolható ürügyet konstruál a párbajnak. De csak látszólag indokolható, mert amit ő szubjektív becsületnek bélyegez, az csak becsületérzés és hogy ennek az érzésnek viszonyát a becsülethez meghatározza, ferde elnevezést használ, hamis metaphorát alkalmaz. A becsületérzés becsületet kíván s abban a törekvésben nyilvánul, hogy méltó legyen hozzá. Ha a becsület csak becsületérzésünkön függne, akkor mindenki tulajdonságos mértékben élvezné azt; de a bőkezűség, melyet itt rendesen magunk iránt kifejtünk, a legtrikább esetekben felel meg a nyilvános becsülésnek. Hisz a becsület mások ítélete a felett, hogy magunkviselte, erkölcsi és értelmi tulajdonságaink által mennyire használunk vagy ártunk a társadalomnak; tehát nem a magunk ítélete magunk felett. A becsület tehát nem szubjektív.

Ezek szerint nem a becsület eped a párbaj után, hanem a becsületérzés; a becsületnek semmi köze sincs a párbajhoz. Mert a párbaj senkinek sem adhat becsületet, akinek nincs; senkitől sem veheti el, aki méltó rá. A becsületre pedig nem azért méltó az ember, mert csupán jó vivő, kitűnő ezellövő, vagy bír azzal a kényszer-bátorsággal, hogy párbajoz; és egyetlen tisztességes ember sem fog csak egy pillanatig sem

ingadozni annak eldöntésében, vajlon a Falkenstein-Beningsen párbajban becsületes ember-e a győztes. A becsületérzés ugyanis ilyen helyzetben tulizgatott, neurastheniás, a bosszuszomj megzavarja s ezért nem elégszik meg a sértő, valamint a sértett „objektív” becsületének helyreállításával, világos bebizonyításával. Sokan azt mondják persze, hogy vannak oly kényes ügyek, melyek nem türik ezt a világos bebizonyítást, a nyilvános bírói tárgyalást. De hát a lapok nem hoznak tudósításokat a hasonló alkalmakból keletkező párbajokról, nincs általános híresztelés, a legkellemetlenebb kommentárok, nem emel vádat az államügyész a párbajozók ellen, és nem sokkal átlátszóbbak mindenki előtt a legpikánsabb részletek pl. a Wolf-Seidl, vagy a Falkenstein-Beningsen ügyekben, mintsem korlátolt nyilvánosság mellett tartott bírói tárgyalás folytán lennének?

Meg kell tehát tisztánunk becsületérzésünket, vissza kell állítani azzá az egészséges becsületérzéssé, mely a régi rómaiakat és görögöket töltötte el, ezt a büszke népet; meg kell erősíteni azzá a becsületérzéssé, melynek imár az angolok és svédek örvendenek.

Akkor be fogjuk látni, érezni fogjuk, — hogy az igazi, — az „Ob-

Tárcza.

Mikes.*)

Tudjátok e ki volt nagy Mikes Kelemen?
Tündöttek-e a kétszázhat levelen?
S érzetek-e néha borongva levelén:
Itt van csak boldogság a haza közelén!
Forgattam volt én is, szívemnek szólt a szó.
Csak az fájt lelkemnek gyöngypennás bujdosó,
Hogy e hon ma is csak csillogó ravata!
De milyen te voltál nincs több olyan magyar!

Megreszket a lélek, szemünk ha visszanéz
Véres századodba. Tombol a vér, a vész,
A nép siralma zug, mert könnyes, keserű
Falátját ellopja idegen keselyű.
Láncz a kézen—lelken. Szegény, szegény ma

Sirhalmodat ássák. Fehér vagy mint a fal,
Amelynek alapját izenként örök el.
S kósza szél tuvatán görönggyé omlik el.

Lánczcsörgés korszaka, szabadság százada,
Mi volnál, mi volnál? Kietlen éjszaka,
Ha a kurucz lelken nem sirnának dalok,
S ott fonn nagy Rákóczy csillaga nem ra

Oh hogy e csillag is lehunya oly korán,
Csak úgy fénylik vissza bujdosók dalsorán;
Néha hoz hírt róla a Marmora szele,
S szárnyán jó Mikesnek bujdosó levele:

*) Szavaltattam a tegnapi tartott „Irodalmi ünnepélyen.

Bujdosó Mikesnek sok ékes levele...
Mosolygás a vége ha sir az eleje.
Tövis között rózsa, mit szálló hajtogat.
Vihar után hajnalt igerő alkonyat.
Mintha csak mondaná: «Busan bár de hékén
Jobb itt a távolban higgye meg jó néném,
Mint labancházamban a szabadság árán,
S nagy Rákóczy urtól messze dobva árván.»

Drága szó jó Mikes honfi lelked szava.
Mond érdemel ennyit ez a rongyolt haza?...
Véred fejedelmi sarjadékkal rokon,
Birtokod elnyulik gazdag határokon.
S a rang, czim pergője, még ez se kell neked
Szivednek elég a bujdosó nevezet?
Szólj... te nem felelsz már. Kezed szivre

Te szólj hát új idők önző nemzedéke...

Tavaszi jön tavaszra. Vig vándormadarak
Délről Zágcn felé dalolva szállanak.
Es im egy szerelmes piczike csalogány
Ott koczog ott zokog bus Mikes ablakán.
«Jó napot, bujdosó! ejjősz ugy e velem
Oda ahol rég vár az édes szerelem
Szittyalányok keblén oh jőjj oda, haza!»
«Az én szerelmemem madárkám a haza.»

Amikor Ó rejta tenger a baj, a gyász,
Fájna én lelkemnek a vigalom, a nász!
S orcáján a szóra két könnycsepp lépereg
Irja, megint írja a végyő levelet.
Szerelem s honvágytól sirásra fakadót,
Rákóczi siratót, hattyudalt dalolót
Amely imádkozik, hisz, mert az Isten él
Oh honfibi bátya vagy kétszázhat levél.

A kétszáznyolczadik nincsen megírva még.
De történetneműnk ezt is megírja még,
Az apokalypsis, a jelenés korát
Ha látja majd e nép Zarándoktáborát,
Amely ünnepeleve, dallal imádkozva
Nagy Rákóczi hamvát honi földbe hozza
Egy szent lapra akkor tündöklőn vési fel:
«A magyarnak most már örökkön élni kell!»

Madai Gyula.

Egy feltékenységi dráma.

Irta: Maurice Level.

A napfény beszürodött a tágas tárgyalási terembe, ahol a vádlottak padján egy kis összetöporodott öreg emberke ült. Világoskék szemei ugy fénylettek, mintha könyben áztak volna. Ősz, fehér szakállá pedig jóságos kifejezést adott halvány arcának. Félénken emelkedett föl helyéről és az elnök felé fordulva elfogult, remegő hangon így felelt a hozzáintézett általános kérdésekre:

— Manidrot Jacques a nevem. Nyolczvanéves magánzó vagyok.

— Leülhet, — szót a törvényszéki elnök ridegen.

Felolvasták a vádiratot, mire az elnök így szólt a vádlotthoz:

— Ime, most hallott a azőne ellen emelt vádat. Azzal van vádolva, hogy november 18-án éjjel meggyilkolta hetvenöt éves feleségét. Addig, amíg ezt a büntetést el nem követte, talpig becsületes ember volt. S ha

jektív" becsület után való kívánczóság szinte össze sem egyeztethető a párbajjal, hogy a párbaj a becsület lényegének félreismerése, visszaélés a fegyver egyedül szent céljával.

A nagyvilágból.

— **Edvárd király első reformja** Elmult egy esztendő Edvárd király trónralépése óta és végre híre érkezik a király első reformjának. Londoni lapok ugyanis azt írják, hogy Edvárd király olyan felsőkabátot rendelt, amelynek az ujja három hüvelyknyi bársony diszszel van szegélyezve. A bársony a kabátuj belsejéből borul kifelé. Alighogy híre ment a nevzetes reformnak, százával rendeltek a hü alattvalók hasonló kabátokat és hogy nemsekára a kontinensen és Budapsten is megjelennek a reformüberecziherek, az — több mint bizonyos.

— **Százéves kisasszony.** A németországi Altmarkban érdekes ünnepély folyt le. Az egész város egy szívvel és lélekkel ünnepelte Jahnisch Vilma magánzónó-kisasszony századik születésnapját. Az üdvözlők között volt maga, a mindig figyelmes Vilmos német császár is, aki saját arczképével díszített porcellánékeséggel kedveskedett a testi és szellemi frissességnek örvendő agg kisasszonynak. A polgármester felköszöntő beszéde után az altmarki nők száz ibolyacsokorból álló bokrétaival kedveskedtek a százéves kisasszonynak.

— **Botrány Würzburgban** Würzburgban erkölcszelségekbe ütköző botrány történt, mely a berlini Sternberg féle pörre emlékeztet. A bűnpör központja egy pékmester, aki tizenkét-tizennégy éves sütemény-kihordó-leányokat előbb égő gyertyákkal körülvett kereszt előtt megeskettetett, hogy nem árulják

sem volt büntetve. — Mit hozhat föl a védelmére?

— Elnök ur, ha megengedi, úgy majd elmondok egyet-mást arról a nagy bűnről, amelyet elkövettem.

— Beszéljen. Forduljon az esküdt urakhoz.

— Huszonöt esztendő voltam, amikor megházasodtam. Nagyon szerettem a feleségemet. Tíz éven át én voltam a világ legboldogabb embere. Ugy imádtam őt, mint a hogyan a pogányok imádják a bálványistenüket és ő is szeretett engem. Csak egy dolog tett bűssá mindkettőnk: nem volt gyermekünk. Békességben, csöndben teltek el legszebb éveink. De mielőtt még tovább mondanám el önöknek, esküdt uraim, életünk történetét, meg kell jegyezmem, hogy az én korombeli ember, amikor a saját maga védelmére kel, akkor nem a jövőjét, de a múltját védi. — Nyíltan, őszintén beszéltem uraim önökhöz, mint utolsó gyóntatóatyáimhoz.

Az öreg emberke szikái megromogtak, mintha kitörni készülő könyűt akarta volna visszatartani. Elővette zsebkendőjét és megtörülte vele verejtékes homlokát. Majd halálán tovább folytatta:

— Oh, milyen drágán is kellett átéltem boldogságomat megfizetni! Egy bus napon a gyanu réme földulta családi tűzhelyem békéjét. Legjobb, legrégebb barátaim egyike kissé feltűnő módon kezdett feleségem iránt érdeklődni és feleségem szívesen vette a jóbarát udvarlását. Hogy hogyan tudtam meg ezt a

el, s azután meggyalázta a leányokat. Kiderült, hogy több mint 30 leány lett az állati ember áldozatává. A péket és két büntársát letartóztatták.

— **Diákzavargások Rómában.** Rómából jelentik: Tegnap ismét zavargások voltak. A rendőrség és egy század katonaság az egyetem, majd a belügy- és közoktatásügyi minisztérium épületei elé vonult s lecsendesítették a zajongókat. A diákküldöttségeket a rektor s a miniszter felűnő hidegséggel fogadták, kívánságukat nem teljesítik. Az egyetemet bizonytalan időre bezárták.

— **Magyar darab — bécsi színházban.** A bécsi Carl-theater még a tavasz folyamán színrehozta a Népszínháznak sokszor adott darabját, a Béldi Fejér-szerzette Katalin cz. operettet. A darabjáték Bécsben »A czárnó kegyencze« lesz németül a czime. German hadnagy szerepét Kury Klára fogja Bécsben eljátszani, persze németül.

A reklám művészete.

Debreczen, jan. 27.

(Foytatás.)

Érdekes, hogy a lapok maguk is sokat hirdetnek Franciaországban. A Petit Journal pl. 650 000 frankot költ évenként reklámra és nem sokkal kevesebbet költ a rövid idő óta óriás módon föllendült Petit Parisien is, a mely lapnak példányszáma éppen a reklám következtében ma körülbelül hét-százezer.

A hirdetés ára a legdrágább Franciaországban, a hol az újságokban ismeretlen is a nagyterjedelmű reklám, mint a hogyan napirenden van az angol, német, magyar, osztrák és amerikai lapokban. — És kiadói szempontból határozottan hasznosabb is a francia rendszer, mert nemcsak, hogy a

dolgot? . . . Hát holmi elejtett szavakból, önkéntelen áru-ol gustusokból és egyéb apró, talán jelentéktelennek látszó semmi-segek-ből, amelyek elegendők arra, hogy a szívet megsebezzen és megzavarják az el-fogulatlan, helyes gondolkozást. Bizonyos voltam benne, hogy ő rabolta el boldogságomat. Leskelődtem rájuk és mindenütt a nyomukban voltam. Nem láttam semmit. Önmagammal meghasonlott, bosszus, haragos voltam. De tisztán a gyanu alapján, minden bizonyíték nélkül nem vonhatam felelősségre feleségemet. És higgyék el, esküdt uraim, ha egymás karjaiban találtam volna őket, örületemben ott a helyszínén megöltem volna.

Ilyen örökös kínzó bizonytalanságban teltek el az évek. Egyre kesben álltam, mindig sanyargatott a gyanu, a féltékenység ördöge, de nem tudtam meg semmit. Mult, telt az idő és a feledés mindenre ráborította fátyolát. Már már azt hittem, hogy tévedtem és ismét visszatért a nyugalom. De minderről sem a feleségem, sem jóbarátom nem sejtett semmit. Azt hittem, hogy ismét vissza tér régi boldogságom és amikor barátom néhány évvel ezelőtt meghalt, igaz, őszinte könyveket ejtettem érte. S egy csöppet sem csodálkoztam azon, hogy feleségem is meg-síratta régi jó barátunkat. Öregem voltunk mind a ketten. Feleségem hatvanöt éves volt, én hetven. Ez az a kor, amikor az ember csak vegetál a jelenben és a múltján él.

Esztendőnk multak el aztán. Egy napon,

francia lapok sorterülete sokkal drágább, mint az említett egyéb nemzetek újságjaiban de papírt is sokkalta kevesebbet adnak a francziák, mint a többiek.

Mig a nagy francia napilapokban, hirdetés sora 1.50—3 frank közt váltakozik, a londoni Standardban egy frank, a milanoi Secoloban 1 frank, a madridi Heraldóban 40 szántim, a berlini National Zeitungban 50 szántim és a magyar lapokban 5—120 fillér. Az említett újságok példányszáma 250,000 és 10,000 között váltakozik.

A hirdetések hatásáról nagyon sokan egyáltalán nincsenek meggyőződve. — Hogy azonban mégis mennyire befolyásolják a közönséget, legjobb példa rá a hólabda rendszer, a mely éppen hirdetések útján tudta az egész világot elbolondítani.

Bizonyos azonban, hogy rendkívül fontos dolog a hirdetés hatására az, hogyan szedetik ki. Főfordított klisék, keresztben álló szedés és effélék lassan lassan hatásukat veszítik és id-jükét mulják. Az újabb hirdetés inkább nagy területet használ, a melynek közepén kis betűkkel nyomtatják a szöveget. A legnagyobb hatást az elmult évben a francia Dupont-Frères-czég hirdetése érte el. A cég kibérelte egyik napilap feloldalát és a fehér terület közepére a következő apró betűs szöveget tette: Ezt a helyet a Dupont-Frères cég bérelte ki hirdetés czéljából, de annyi a megrendelése, hogy eláll a hirdetés-től, mert ugys a legnagyobb erőfeszítéssel képes csak klientéláját kielégíteni.

A hirdetőnek éppen ezek a példák is azt igyekeznek magyarázni, hogy ma a nagy kínálat világában a hirdetések szedetése, szövegezése a legnagyobb gondot kell fordítainak. Csak a sablontól kell őrizkedni és formában, szövegben ügyeset, feltűnőt kell csinálni. Ez az egyetlen dolog, a melyről bátran el lehet mondani, hogy a hatás biztos lesz.

nem tudom milyen sejtés, azt sugta, hogy a jövőre, jobban mondva éltem alkonyára gondoljak. Öreg voltam már és eljött az ideje, hogy végre azzal is törődjem, hogy hova fogom lehajítani örök nyugalomra a fejemet. Szóltam erről a feleségemnek is. Mosolygott.

— Én is gondoltam már erre — szólt — jóval előbb, mint te. Ki is számeltam már egy nyugodalmat, szép helyet a Montmartre-tetőre egyik csöndös sarkában, ahol egymás oldalán fogjuk majd álmolni örök álmunkat.

Megjelölte a helyet és én elmentem oda. Mikor ott bolyongtam a sirok között, ezt gondoltam magamban:

— Csodálatos, hogy két szerető szív mennyire vonzódik egymáshoz és mennyire egyet gondol mindkét ember. Nagyon szeretjük egymást, hogy egy és ugyanazon álmon merengünk még ilyen késő korunkban is! A faszor végén megálltam. Egy kis sírdomb volt ott, amelyet vadhozót vert föl. — Merő kíváncsiságból odaléptem és egykedvűen sorba néztem a többi sírokat is. De íme, az egyik közelfekvő sír fölött elhunyt barátom nevét pillantottam meg. Megismerem azokat az elszáradt virágokat és koszorukat, amelyeket évről évre kihoztunk a sírjára. Hirtelen úgy éreztem, mintha tüzes lávafolyam folyt volna végig bensőmben. Gyánum, gyűlöletem újból föltámadt.

A mi helyünk! O mellett! S feleségem volt az, aki ezt a helyet választotta!

Félőrlően mentem haza, háborgott a

A h
cziak is.
társaság
közléseé
Monte Ka
művészel

Hog
hirdetés
képesek
hogy ré
hatalmas
és angol
amerikai
részben
nagygyá
hogy mi
ról, hogy
lám kére
azt a czé
amerikai
néz se j
egy pillan
kotással,
légyen a
van szó.

Csáf
tékes be
leghatáro
azt a hiro
kedelemt
nek tárcz
tár részé
lése alká
tói állást

A n
letéért v
tani bérl
legkedve
egyenes

lelkem. A
rapást s
Nov
—

ségem.
—
—
—

mi bánt,
Fromont
Oh, ti ny

Első
ült, — N
vagy a f

—

fiatalságu
Oh, mily
Milyen jó
kolt volt
bántam,
is érinté
mellé ki
retőd m

A
tam . . .
... és

Nem e
lámpa. M
ság szín

Le
tek yegi
A

Az ügyé
esküdtek
után kih

A hirdetés nagyon fontos ága a reklám-
cziák is. Fölhasználják gyárosok, részvény-
társaságok, fürdők, a melyek a fürdőlevelek
közléséért fizetnek tisztességes summákat, a
Monte Karló-féle játékbarlangok, színésznők,
művészek és azok impresszáriói is.

Hogy Amerikában mennyit költenek
hirdetésre, még hozzávetőleg sem vagyunk
képesek megállapítani. Az azonban bizonyos,
hogy rémsokat és az amerikai hirdetés
hatalmas arányaival szemben még a francia
és angol hirdetés is csak szatócskodás. Az
amerikai árutelpek és gyárak háromnegyed-
részben az intenzív hirdetés által lettek
nagygyá. Mert az amerikai üzletember tudja,
hogy miért hirdet. Könyvet lehetne írni ar-
ról, hogy mi mindent belevonnak ott a rek-
lám kéreibe. Irca-dalom és művészet szolgálja
azt a célt, hogy a közönséget, a mely az
amerikai utcákon vadul rohan előre és nem
néz se jobbra, se balra, lázas sietésében
egy pillanatra megállítsa valami frappáns al-
kotással, a mely pillanat azonban elégséges
legyen arra, hogy mindenki tudja, miről
van szó.

(Folyt. köv.)

Belföldi dolgok

Ccáfol t. A »Budapesti Tudósító« ille-
tékes beírásról eredő felhatalmazás alapján a
leghatározottabban megczófolja egy lapnak
azt a híret, mintha Hegedüs Sándor keres-
kedelemügyi miniszter legközelebb megvál-
nék tárczájától és az általános takarékpénz-
tár részéről ez intézet alapítókéjének feleme-
lése alkalmából neki felajánlott vezérigazga-
tói állást fogadta volna el.

A népszínház bérlete A népszínház bér-
letéért versenyzők közt tudvalevőleg a mos-
tani bérlő, Porzsolt Kálmán igazgató tette a
legkedvezőbb ajánlatot. Miután ellenségei
egyenes úton nem férhettek hozzá, más esz-

lelkem. Az asztalhoz ültünk, de én egy ha-
rapást sem tudtam enni.

November 18-ika volt.

— Mi bajod van? — kérdezte a fele-
ségem.

— Nekem? . . . Semmi . . .

— Igen, igen, valami bajod van. . .

— Igazad van. Nos hát tudd meg, hogy
mi bánt, mi nyugtalanít. Te szeretődje voltál
Fromontnak! Husz éven át csaltál meg vele!
Oh, ti nyomerultak!

Elsáppadt. Arczán az ijedség kifejezése
ült. — Nem tudom, hogy a meglepetéstől,
vagy a fölháborodástól sáppadt-e el annyira.
— Husz éven át, érted, husz éven át,
fiatalságunk legszebb idejében csaltatok meg
Oh, milyen világosan látok most mindent!
Milyen jól értek mindent! S mennyire indo-
kolt volt a gyanum! És én, bolond, meg
bántam, hogy csak a gyanúsítás árnyékával
is érintettek téged! És még a halálban is
mellé kívánczoltál! Ott akartál pihenni sze-
retőd mellett, érted, még a föld alatt is! . . .

A örület erőt vett rajtam. Nekirontot-
tam . . . Két kézzel megragadtam a torokát
. . . és őrlőgésében megfojtottam . . .
Nem emlékszem másra. Aztán kialudt a
lámpa. Másnap reggel ott találtak a gyilkos-
ság színhelyén . . . Ennyi az egész . . .

Leült. A könyvek sűrű csöppekben pereg-
tek yégig síma, téhár arczán.

A védőügyvéd szolt még egy-két szót.
Az ügyész néhány megjegyzést tett reá. Az
esküdtek tanácskozára vonultak vissza, az-
után kihírdették a fölmentő ítéletet.

közöket próbáltak s ezek közé tartozott az
a hiresztelés is, hogy Porzsolt vagyoni vi-
szonyai kedvezőtlenek. De ez az eszköz sem
használt, mert Porzsolt gyorsan elhatározta,
hogy könyveit felmutatja, pénztárát kinyitja
s az illetékes népszínházi bizottság albizott-
ságának alapos betekintést enged s így most
minden hirhordásnak el kell némultia. Ter-
mészetesen többé nem szenved kétséget,
hogy Porzsolt jövőre is igazgatója marad a
népszínháznak, minthogy ugy művészeti, mint
pénzügyi tekintetben a legtöbb garanciát
nyujja s ajánlata, mint már fennebb emli-
teztük, nemcsak a legkedvezőbb, hanem va-
lamennyinél sokkal előnyösebb.

Szilágyi Dezső emléktáblája. Nagyvárad
város törvényhatósága kegyelete jelölül el-
határozta, hogy Szilágyi Dezső szülőházát
Apácza utcán emléktáblával látja el. A vá-
rosi mérnöki hivatal már elkészítette a dí-
szes emléktábla rajzát s ajánlatáitára föl-
hívta a Weiszlovits Adolf és fia jóbiru kő-
faragó céget. Az emléktábla terve igen szép
rokoko-stílusban tartva. Az emléktábla szöve-
gét a Szilágyi-Társaság fogja összeállítani s
a város rendelkezésére bocsátani.

Egyről-másról.

Dal.

Kis pej lovam selyemfüvel jól tartom.
Felnyergelem s hozzád megyek galambom.
Ha neheztel édes anyád se bánom:

Ej, haj, ha teveled
Együtt beszélhetek,
Nem érdekel semmi a nagy világon.

Ej, asszonyom mért haragszik ugy reám?
Talán bizony maga is csak volt leány?
Istent tudja: hányak borult keblére! . . .

Ej haj, mit bántja hát,
Hogy a kedves lányát
Szereti a falu nyalka legénye?

A tél ismét agóniába esett. Gyászos hal-
doklását siratja a nagy ég bánatos könnyek
kel. Beh sok szegény ember örvend pedig az
agonizálásnak. Legfeljebb a fa és szénke-
reskedők sirhatnak együtt a magas egekkel.

Tizenhárom feleség. Dr. Jammes Nicholas
Zann, amerikai orvos, egyházasnok és író
nem volt kékszakkál aki tizenhárom felesé-
gét agyonkinozta volna, valamint hogy VIII.
Henrik módjára sem küldözgette őket a vér-
padra hanem kilenczvenkilenc éves korára
egyszerűen tuléte tizenhárom feleségét. Most
mint gyermektelen özvegy él a New York
mellett Goschen városban. Az öreg ur vala-
mennyi feleségére igen jól emlékszik kiváve
legutolsó hitestársát aki sokkal fiatalabb lé-
vén uránál, ifju urakkal kargótoita
magát amiért is Zann ur elvált tőle. Zann ur
házasságának története oly érdekes, hogy az
alábbikban röviden megemlékezhetünk róla.
Első felesége Westhock Maria volt aki úgy
hogy férjhezment, néhány hónap mulva meg
halt. Erre Zann doktor sógornőjét vette el
nőül. Néhány hét mulva ismét özvegyé lett,
ekkor elvette volt feleségének nagynénjét.
Eznek halála után Graham Addie lett a ház-
urnője, akit egy év multán Despomp Sarah vál-
tott fel. Majd Couekin Janer százötvenszer
dollárt hozott a házhoz, de két évet után meg-

halt s ekkor Corwin Susie került sorra. A
nyolczadik feleség Handley Annie volt akit
balála után Cass Margarete követett. Majd
Meenhold Annie, Julie de Wet és Getrude
Lamont kerültek sorra. — Annyi tény hogy
ritka férjnek adatott annyi alkalom a ház-
ság körüli tapasztalatok gyűjtésére mint dr.
Zannak.

Kutya a színházban. Érdekes jelenet ját-
szódott le a napokban az egyik párisi
színház nézőterén. Az előadás kezdetén a
színház egyik földszinti páholyában két igen
elegánsan öltözött fiatal ember társaságában
egy nagyon szép és nagyon előkelőnek lát-
szó hölgy jelent meg. Mikor a színház ellen-
őrje a páholyba lépett, hogy a jegyet meg-
vizsgálja a hölgy elegáns kabátja alól ugatás
hallatszott. Az ellenőr figyelmes lett és ész-
revette, hogy a hölgy egyapró kutyácskát tart
a karjában.

— Nagyon sajnálom, — szolt az ellenőr
— de én nem engedhetem meg hogy a pá-
holyt elfoglalják. Az ön jegyük csak három
személyre szol.

A fiatal emberek azonban nem akartak
engedni azt mondták hogy ők a páholyt meg-
fizették és joguk van azt vinni magukkal a
páholyukba, akit ők akarnak tehát akár egy
kutyát is. A dologból a közönség nagy gau-
diumára veszekedés, majd dulakodás lett.
Végre is a rendőrség lépett közbe, hogy a
további botrányt megakadályozza. A rendőr-
ség az ellenőrnek adott igazat és nem en-
gedte, hogy a kutyát a színházba vigyék. A
dolognak azonban folytatása lesz a bíróság
előtt mert a fiatal emberek, akik egy igen
előkelő párisi klubnak tagjai azt vitatják,
hogy nem volt joga őket a rendőrségnek
abban megakadályozni, hogy helyüket elfog-
lalják.

Mulatságok.

Farsangi Naptár.

Február 1-én. Kőművesek Iparosok és
segédek zártkörű tárczestélya Koronában.
Február 1-én. Bohóc estély Bikában.
Február 2-án. Iparos-Kör bálja Bikában
Február 8-án. Stern József és Testvére-
kefegyár munkásainak tánczestéje a Mar-
giban.
Február 9-én. S h a f f János táncztanító
álarczos bálja a Koronában.
Február 15-én. Filléregylet tea-estélye
Bikában.

Kereskedők bálja.

Lányos, bohó álmok tündérvilága vált
valóságga szombaton este az »Árany-Bika«
szálló dísztermében. Sokáig fog édes viszham-
got kapni ennek a mulatságnak kellemes
emléke s jelen voltak lelkében. A mi szépet
s mi nagyszerűt csak lehet produkálni egy
mulatság keretében, azt mind meg valósítot-
ták szombaton este a debreczeni kereskedők.
De a buncó csodázók fáradozása nem is
maradt sikertelen. Ilyen fényesen sikerült
két napot még nem látott a »Bika« dísz-
terem. A kerestető és más társadalmi osz-
tályok elbájosága majdnem kivétel nélkül
jelen volt. A díszterem belső értékehez
emlékeztetnek a külsőségek is. A
lépcsőháztól kezdve a díszteremig minden
olyan nagy díszlet volt felkészítve, melyhez
szombaton még soha volt alkalmunk gyönyör-
kedni. A díszlet a buncóház valóságos fény-
áradást keltett, melynek balzsamos
levegője gyorsabb dobogásba hozta az ide-

Állásleányzókat, különösen mikor láttak, hogy a lépcsők talve vannak elegáns, frakkos fiatalemberekkel, kik figyelmes udvari assággal siettek az érkezők bevezetésére. Odabinn a terem díszítése felülmúl minden várakozást. Valóságos virágos kert volt a rázsolva, minden a legnagyobb csinnal és izléssel elhelyezve, úgy hogy méltóbb keretet képzelni sem lehetett Debreczen város nagyszámmal megjelent szép leányainak ragyogó csoportjához. A folyosóra vezető ajtó virágpályokká voltak át alakítva, melyek közül különösen kiűntek a bálányák pályái. Megjegyezzük itt, hogy a terem díszítése P a c z e l t János műkertészünk ismeretes művészetét dicséri. A mulatság hangulata elejétől végig a legjobb kedvben folyt le. Elterelőleg a modern bálok betegségétől itt volt bezzeg elég tánczos, hogy pedig tánczos is elegendő számban volt, arról alább következő névsorunk tesz fényes tanúságot. Tánczoltak is ott annyit, mintha legalább is hushagyó kedden lett volna s egy hosszú esztendőig megint nem következne másik bál. Az ujrázásoknak nem akart vége hozza szakadni, úgy, hogy a mulatság reggeli hat órákor ért véget. A fényesen sikerült bál est nyívójához mérten két zenekar szolgáltatta a talpalávalót, ugymint a közkedvelt Magyar testvérek és a katonazenekar. — A tánczrend meglepően ügyes és ötletes volt. Egy mérieg közt főkönnyv csüngött alá bor doplúss zsinóron, mely a tánczrendet foglalta magában — Pont 10 órákor érkeztek meg a bálányák: Szabó Miklósné, S e s z t i n a Jenőné, B o s z n a y Istvánné feltűnően szép tolettékben. A lépcsőházban a M a g y a r i testvérek, a díszteremben a k a t o n a z e n e k a r Rákóczi indiával, a férfiak frakkos serege pedig hosszú sorrendben meghalással üdvözölték őket. — Ezután kezdetét vette a táncz s a szép lényok gyors egymásutánban jegyezték be tánczrendeikbe a lefoglalt tánczokat, szíve ikbe pedig az est felejthetetlen emléket.

A fényes bálon megjelent hölgyek névsorát tudósítónk a következőkben állította össze.

Urasszonyok: Komlóssy Dezsőné, Kolbenhayer Kalmánné, Sesztina Lajosné, Teleky Béláné, Lestyán Adorjáné, Bernát-Bélané, Nagy Ferenczné, Molnár Józsefné, Boczkó Sándorné, Donogán Istvánné, Varga Károlyné, Tóth Béláné, Lusztig Dezsőné, Pogány Armiáné, Czégely Józsefné, Unger Albertné, Jónás Albertné, dr. Kardos Samuné, Jóna Istvánné, ifj. Schvarz Vilmosné, Szabó Kornélné, ifj. Kardos Lászlóné, Benedek Lajosné, Wessler Istvánné, Eder Rudolfné, Bulster Agostonné, Wolf Károlyné, özv. Szikszay Józsefné, dr. Kalmár Barnáné, Horváth Mihályné, Tóth Ferenczné, Fischbein Ignáczné, Udvarhelyi Gézáné, Zádor Lajosné, Molnár Lukácsné, özv. Láposy Ferenczné, Veszprémy Zoltánné, Fekete Jakabné Csáthy Ferenczné, özv. Antalovits Gyuláné, Tóth Auréliné, Krecz órnagyné, Fürt Ödönné, Demetrovicsné, Mariska Györgyné, Szilágyi Imréné, dr. Engel Ignáczné, Nánassy Lajosné, dr. Kovács Józsefné, Raics Gyuláné, Vecsey Zoltánné, id. Bosznay Károlyné, Tóth Gyuláné, dr. Legényi Gyuláné, özv. Berger Vilmosné, Fuchs Lajosné, Beke Lászlóné, Birinyi Istvánné, Kardos Lászlóné, Györfi Aladárné, Kaszanyitzky Endréné, Balkányi Edéné, Erber Vilmosné, Miskolczy Jenőné, László Albertné, Komlóssy Arthurné, Jeney Sándorné, dr. Radnai Miksáné, dr. Löfkovits Mártonné, Szabó Kalmánné, Kulossy G. né (Nyiregyháza), Luchs Dezsőné, özv. Lédererné, Berger Jenőné, dr. Freund Jenőné, dr. Balkányi Edéné, Szűcs Miklósné, Goldstein Miksáné, Bészler Károlyné, Mayer Ottóné, dr. Kemény Móráné, Ericz Ernőné, Bosznay Istvánné, dr. Benedek Jánosné, Szabó Miklósné, Oláh Ferenczné, Ujfalussy Józsefné, Pongrácz Gézáné.

Urleányok: Teleky Janka, Bernáth Gi-

zella, Acs Nagy Irénke, Acs Nagy Ilonka, Molnár Piroska, Donogán Bella, Bárány Klárika (Zilab), Varga Stefli, Czeglády Gizella, Jóna Erzsike, Wenter Margit, Tomcsányi kisasszony, Horváth Böske, Horváth Mariska, Fischbein Margit, Zádor Vilma, Molnár Mariska, Dsothy Ilonka, Andalovits nővérek, Demetrovits nővérek, Engel Irén, Nánassy kisasszony, Raics Erzsike, Bosznay Gabi, Bosznay Ilus, Ludán Mariska, Beke Erzsike, Jeney Erzsike, Szabó Margit, Luchs Olga, Rubási Zseni (Nyiregyháza), Erber Margit, Goldstein Jolán, Mayer Blanka, Kemény Irén, Ericz nővérek, Schik Hermin, Unger nővérek, Miskolczy Etel, Ujfalussy Mariska, Vecsey Mariska (Nyiregyháza), Kerekos Gizike (Nyiregyháza), Brunner Margitka (Arad)

Polgári kör bálja.

Ósrégi hírnevéhez mérten sikerült tegnap este is a polgári kör bálja. Alig van Debreczenben mulatság, mely ennél magyarosabb ízű, csapongó jobbkedvű lenne. Zengett a zene, belepöngött a sarkantyú, kivilágos kiviradug, nem hagyták abba addig. Olyan tüzzel ropják a hamisítatlan magyar csárdást, hogy látára sebesebben dobogott a nézők szíve. Már hét órákor kezdett gyűlni a közönség s nem sokára megtelt az Arany Bika díszterme. Majd kezdetét vette a táncz Rácz Károly hírneves bandájának zenéje mellett. Fel tíz óra felé megjelent bizáki Puky Gyula főispán is, azonkívül városunk előkelőségei közül ott voltak Lovassy Károly, Vecsey Imre, Oláh Károly, Hajdu Gyula tanácsnokok stb. Az első négyest körülből 150 pár tánczolta.

A megjelent hölgyek névsorát a következőkben adja tudósítónk:

Asszonyok: Lovassy Károlyné, Teremi Gáborné, Kiss Mihályné, Nagy Mihályné, Csapó Péterné, Imre Jánosné, Diószegi Istvánné, Dalmi Gáborné, Kovács Jánosné, Pásztor János, Luczi Mihály, Kozma Mihályné, Kovács Istvánné, Bodonyi Lajosné, László Jánosné, Örvös Lajosné, Barna Mihályné, Barna Jánosné, Szigeti Gáborné, Tóth Mihályné, Polgári Andrásné, Dalmi Istvánné, Szabó Ferenczné, Birinyi Lajosné, Deák Józsefné, özv. Gombos Ferenczné, Méhesi Istvánné, Járai Ödönné, Faragó Andrásné, Balogh Istvánné, özv. Szűcs Gáborné, Tóth Mihályné, Jámbor Imréné, Nagy Lajosné, Polgári Mártonné, Molnár Ferenczné, Daku Mihályné, Molnár Istvánné, Boszörményi Imréné, Nagy Sándorné, Nagy Mártonné, Szilágyi Józsefné, Kovács Péterné, Kovács Ferenczné, Balogh Istvánné, Kovács Mihályné, Szabó Istvánné, Bányai Istvánné, Békési Sándorné, Fülöp Lászlóné, Kovács Sándorné, Marsalkó Mihályné, Nagy Gáborné, özv. Kállai Józsefné, Szabó Józsefné, Harsányi Istvánné, Imre Jánosné, Gombos Ferenczné, özv. Vilmányi Ferenczné, Erdei Kalmánné, Szentgyörgyi Józsefné, Mihályfi Ferenczné, Szentesi Jánosné, Pethő Lajosné, Ori Mihályné, Nagy Adolfné, ifj. Kéký Sándorné, Kiss Lajosné Györfi Péterné, Kovács Jánosné, Hornyák Andrásné, Gyarmaty Gáborné, Károlyi Sándorné, Szűcs Istvánné, Furman Gézáné, Sulyok Jánosné, Rácz Mikályné, Lénart Józsefné, Somogyi Istvánné, Exli Jánosné, Nagy Józsefné, Szegedi Dánielné, Hegedűs Sándorné (Bud), Vásári Andrásné, Szűcs Mihályné, Nagy Istvánné, Barna Mihályné, Horváth Jánosné, Biczó Gyuláné, Tasi Károlyné, Bórosi Mihályné, Nagy Sándorné, Gyarmathy Istvánné, Nagy Józsefné, Nagy Lajosné, Bodnár Istvánné, Antal Vinczéné, Nagy Lajosné, Somogyi Imréné, özv. Somogyi Jánosné, Kustár Sándorné, Bulla Mihályné.

Leányok: Teremi Juliska, Kiss Mariska, Teremi Erzsike, Nagy Juliska, Csapó Juliska, Diószegi Zsuzsika, Dalmi Mariska, Kovács Juliska, Luczi Erzsike, Kozma Eszti, Kozma Rózs, Bodonyi Róza, Kovács Róza, László Erzsike, Csincs Erzsike, Barna Juliska, Barna

Zsuzsika, Szigeti Eszti, Tóth Erzsike, Dalmi Mariska, Szabó Zsuzsika, Birinyi Zsuzsika, Birinyi Erzsike, Deák Juliska, Mónos Eszti, Vértési Eszti, Nagy Juliska, Dalmi Erzsike, Faragó Böske, Faragó Eszti, Szűcs Eszti, Tóth Juliska, Tóth Böske, Jámbor Mariska, Jámbor Erzsike, Nagy Juliska, Polgári Eszti, Molnár Sárika, Daku Eszti, Boszörményi Rózsika, Erdei Katika, Nagy Rózsika, Szilágyi Eszti, Szilágyi Erzsike, Kovács Eszti, Szűcs Juliska, Balogh Juliska, Balogh Erzsike, Kovács Juliska, Szabó Erzsike, Kis Ida, Békéssy Zsuzsika, Kovács Rózsika, Marsalkó Rózsika, Kállai Juliska, Harsányi Juliska, Vágó Málka, Vilmányi Eszti, Sárga Rózsika, Bagdi Piroska, Szentesi Ilonka, Pethő Rózsika, Ori Böske, Nagy Mariska, Prognér Margit, Nagy Juliska, Kéký Rózsika, Beke Erzsike, Bandi Mariska, Kovács Katicza, Hornyák Ida, Gyarmati Erzsike, Furman Etelka, Nagy Emma, Sulyok Zsuzsika, Lénart J. Rácz Mariska, Ekly Böske, Kovács Róza, Szegedi Mariska, Hegedűs Etelka, Vásári Erzsike, Szűcs Erzsike, Barna Erzsike, Báressy Vilma, Nagy Etelka, Nagy Margitka, Nagy Marika, Bodnár Margitka, Somogyi Piroska, Kustár Ilona, Lovassy Jolán, Szole Vilma.

A szabadelvű párt gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jan. 27.

Megemlítettük ujságunkban, hogy Puky Gyula főispán határozati javaslatot terjesztett a szabadelvűpárt inézó bizottsága elé, melynek és egyéb ügyeknek tárgyalására Lengyel Imre, a szabadelvűpárt elnöke tegnap d. u. 4 órára közgyűlést hívott egybe a Bika szálló éttermében.

Látogatott, impozáns gyűlés volt ez méltó tüköre annak, hogy Debreczenben mily erősen van képviselve a szabadelvű tábor. A gyűlés ugyan négy óra utánra lett összehívva, de már négy óra előtt oly mértékben özönlött oda a közönség, hogy négy óra után be sem férhettek az érkezők.

Megmutatni akarta a lelkesen érdeklődő tagok számától szinte zsúfolt gyűlés, hogy Puky Gyula főispán tapintatos és bölcs politikáját mindenben magáévá teszi s ha volt tal is kezdetben egyes félreértésből származott nézeteltérések, ezt a főispán személye iránt érzett tisztelet és bizalom teljesen eloszlatta.

A gyűlésen megjelent Puky Gyula főispán riadó éljenzéssel fogadta a nagy tábor, mely éljenzés még fokozottabban tört ki, a mikor a gyűlést megnyitó Lengyel Imre üdvözölte a főispánt, ki a párt első gyűlésén megjelent. Ezután a gyűlés tárgyát ismertette s felemlítette, hogy Puky Gyula főispán határozati javaslatot terjesztett be, melyet a szervezeti szabályzat módosításával egvűtt Márk Endre főtitkár fog felolvasni.

Márk Endre olvasta azután a főispánnak lapunkban már közölt határozati javaslatát, melyet a közgyűlés egyhangulag magáévá tett. Ezután a szervezeti szabályzat módosítását olvasta fel, melyet többek nozzászlása s némi styláris igazítás után szintén elfogadta a közgyűlés.

Végül a tisztújítás ügye került szóba. Aczél Géza indítványozta, hogy tekintettel a szervezeti szabályzat módosítására a tisztújítás márczius végén ojtessék meg. Ez indítványt a közgyűlés elfogadta.

Lengyel Imre kimerítettnek jelenti a közgyűlés tárgyait s a gyűlést berakasztja. A gyűlés tagjai a főispán lelkes éljenzésével oszlottak el a tereméből.

N A P I H I R E K.

— **A szinügyi bizottság ülése.** Ma délelőtt tíz órakor ülést tartott a szinügyi bizottság Komlóssy Arthur elnöke alatt, melyen megjelent gróf Fesetich Andor orsz. színészeti felügyelő és Makó Lajos, a debreczeni színház megválasztott igazgatója is.

A gyűlés egybehívásán a vitatárgyat képező m. szigeti nyári szinkör ügye tette szükségessé, melynek a nyáron ugy Komjáthy, mint Makó Lajos igazgató jussot formáltak és sehogysem tudtak meggyezésre jutni. Komjáthy az m. szigeti szinügyi bizottság határozottan meghívta, hogy e nyáron még neki adja M. Szigetet, Makó pedig ragaszkodott a szerződésben előirt felvetelekhez. A gyűlésen felszólt gróf Fesetich megígérte Komjáthynak, hogy a kormány gondoskodik kárpótlásról a részére, ha M. Szigetet átadja Makónak, de Komjáthy a m. szigeti meghívására vonatkozással nem engedett. Hosszas, majdnem két órai vitakozás után végre is abban történt megállapodás, hogy Makó Lajos Nyíregyházára megy társulatával, míg Komjáthy M. Szigetet kapja nyári állomásul. Délben a színészeti felügyelő tiszteletére bankett volt az Argal királynő-szállodában.

— **Irodalmi ünnepély.** Az ev. ref. főgymnasium kebelében tennállo »Mikes — Kelemen — Önképzőkör« úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült emlékünnepet rendezett tegnap délelőtt. Az ünnepély d. e. 10 órakor vette kezdetét, mikorra is a collegiumi díszterem zsúfolásig megtelt díszes és intelligens nagyjából női közönséggel, míg a tanuló ifjuság a karzatosoktól lepte el nagy számmal. Városunk notabilitásai közül is többen megjelentek, mint gróf Degenfeld József egyh. kerületi gondnok Dobelecky Sándor országgy. képvis. Dr. Márk Endre főiskolai ügyész, Kólcsey Akos, Bozán Elemér, stb. azonkívül az akadémiai és gymnasiumi tanárikar majdnem teljes számban. Az ünnepély a Vagyoskar által énekelt »Rákóczy kesergőjével« kezdődött. A nagy tetszéssel fogadott ének után dr. Gulyás István felügyelő tanár magvas beszéd kíséretében. A taps és éljenzés lecsillapulta után Kiss Pál VII. o. t. szavalt a Madai Gyula VIII. o. t. pályadíjnyertes »Mikes« című ódiját. Az ifjú tüzzel előadott szavalt után szólni nem akaró tapsal jutalmazta a hálás közönség, ugy a vers szerzőjét, mint a szavaltot. A szép ódát különben mai számunk tárczarovatában hozzuk olvasóinknak. — Ez után a 21 tagból álló főgymn. zenekar játszott Macsary Sándor énektanár vezetése mellett elismerésre méltó precízitással, úgy hogy minden darabot többször kellett megismételniök. Az önképzőkör elnöke, Madai Gyula sűrűn felszangozó tetszés nyilvánulástól kísérve mondott el szép emlékbeszédet. Szóval hatly Kálmán VII. o. t. mély érzéssel szavalt a Lávay József »Mikes bui« című költeményét. Rácz István V. o. és Lávay Gyula IV. o. tanulók nagy tetszés mellett Zenevari kisérettel kuruczdalokat énekeltek. Nagy József VII. o. t. a kuruczvilágból merített tárgy elbeszélést olvasott fel, melyért szintén bőven kijutott az elismerésből. Ez után általános derűtség közepett Baróthy István VII. o. t. vizsgálataot adott elő, ha távozott tehetséggel mit jól megérdemelt tapsvihar követett. Az egyes számok közt a zenekar és vegyes kar felváltva szerepeltek

oly hatással, hogy minden egyes darabot meg kellett ismételnök. Az ünnepély 12 óra kor ért véget a zenekar által előadott Rákóczy indulóval. Az elért szép eredményért dr. Gulyás István és Macsary Sándor tanárokat illeti a főelismerés kiknek gondos vezetése mellett produkálta az ifjuság ezt a szép sikert. A hazafias izü ünnepélyről teljes megelégedettséggel távozott a közönség.

— **A hozomány.** A Curia egy konkrét esetben most kimondotta, hogy a hozomány tulajdona a házasság tartama alatt is a nő marad és csak annak kezelése illeti a férjet, amiből önként következik, hogy a hozomány a férj hagyatékához nem tartozik, következésképp. amennyiben természetben megvan, a nőnek, esetleg örökösinek kiadandó, a mennyiben pedig értéke térítendő meg, a hagyatékából mindenekelőt kifizetendő.

— **Elfogott tolvaj.** Szombati lapunkban megírtuk hogy a Balogh Ferencz tanyájáról egy kazal szénát elloptak. Az értesített lovasrendőrség nyomozni kezdett, a tolvaj után és sikerült is neki az elhullott szénát nyomán felfedezni. A tolvaj Kunkli Imre újföldi lakos a kinek az udvarán megis találtak a kérdéses szénát. Találtak még a szénán kívül egy szekér tengeri szárat is a melyről kiderült, hogy azt is lopta az Ercsey Károly tanyájáról. A tengeri tolvaj ellen megindították az eljárást.

— **Névtelen levelek.** A társadalom legveszedelmesebb kreaturái: névtelen levélírók. Az erkölcsi romlottság páriái ezek, a kik gyönyörűséget találnak abban, a mi a moraliter egészséges emberekben az undor borzongását szokta fölébreszteni. — Iszonyat tal fordul el tőlük mindenkinek, a kinek lelkéhez hozzá nem férközhetnek a sötét szenvedélyek, de védekezni nem lehet ellenük, mert a névtelenség szennyos odvában huzák meg magukat. Különösen a nőknek van mit rettegniök ezektől, akik szemérmetlen vakmerőséggel, boríték alatt intézik támadásaikat a tisztesség érzetük ellen. A pornografia buja szövirágaitól hemzsegnék ezek a levelek, melyeket a legtöbb esetben a pizkos vágyaktól tulradó szenvedély irat magvelük. Egy idő óta sok szólesik róluk Debreczenben is, amelynek benső életében valószínűségi felfordulást idéztek már elő. Sírán érkeznek a panaszok a rendőrséghez, a szerkesztőségbe, de hasznalm minden fáradság, az aljasság hárszolgáinak nem lehet nyomára akadni. A rendőrség megindítja a nyomozást, kutat keres, a szerkesztőségek a megpostráncokozás hangjával ijesztenek rájuk s a névtelen levelek kultusza egyre terjeszti fertőző anyagát a városban. Itt tempójuk az hogy otromba vádakkal, a legnagyobb raffineriával összeválogatott aljassággal teleírnak négy oldalt s azt felküldik a postának, hogy olvassa el a hívase bűnlajstromát. De vannak olyanok is, akik megelégesznek avval, hogy képtelen, koholt pletykákkal megrontják a család békéjét. A rendőrség természetesen nem lép fel ellenük kellő eréllyel, mert hiszen azt sem tudhatja hogy hol kezdje a nyomozást, de legyenek résen a megbántott emberek s ha valami jeltre akadnak, mely őket nyoma vezethet, né rajának vissza tőle, hanem folytassék a kutatást mindaddig míg a rendőrség beavatkozása célhoz vezet. Ha majd egyszer méltó

elismerésben részesít a rendőrség egy ilyen névtelen levélíró, a többinek is bizonyár a el fog menni a kedve ettől a léhaságtól.

— **Halálos verekedés.** Ma délelőtt a dő hánybaváltóhivatal előtt a szekeresek össze verekedtek s mire rendőri segítség érkezett, három ember súlyosan megsebesülve feküdt a földön, kiket a kórházba szállítottak. Az illetők állapota igen súlyos. További részletekről lapunk zártáig nem jött értesítés.

— **Elvesztett ujj.** Súlyos baleset érte Zarájk Ferencz köművest. A sertésnek az orrába karikát akart huzni mert sok galiba volt már miatta az udvarban. Hozzá is készült hogy végre hajtsa az úgynevezett »k a r i k á z á s t.« Tegnap reggel akarta végre hajtani azonban nem vigyázott eléggé és a hüvelyk ujja a sertés szájába került. Alig egy pillanat müve volt és a sertés leharapta a hüvelyk ujját. A szegény ember sok vért vesztett, úgy hogy kiment a kórházba, hogy ott gyógykezeltesse magát.

Színház.

MUSOR.

Keddén, január hó 28 án, bérlet 97 ik szám «A» Svihákok. Operette 3 felvonásban.

Szerdán, január hó 29 én bérlet 98 ik szám «B» — Gaspirona. Nagy operette 3 felvonásban. Zenejét szerezette: Milöcker Károly.

Csütörtökön, január hó 30 án, bérlet 99 ik szám «C» ujdonságul először: A nevezetes kastély. Vigjáték 3 felvonásban.

Pénteken, január 31-én, bérlet 100 ik szám «A» — másodsor: a nevezetes kastély.

Szombaton, február hó 1 én bérlet 101 ik szám «B» — A páholy. Bohózat 3 felvonásban.

Vasárnap, február hó 2-án két előadás; délután 3 órakor felhelyárrakkal: Szép Heléna, Operette 3 felvonásban; este 7 és fél órakor, bérletszünetben: Az igmándi kis pap. Eredeti népszimü 3 felvonásban. Irta: Almásy Tihámér.

Két előadás. Tegnap délután zsufolt haz elött került színre Géczy István pályadíjnyertes népszimüve A Gyimesi vadvirág. A közönség sokat tapsolt a szereplőknek, kik mindnyájan igyekeztek azon hogy a darab jól sikerüljön.

Este A zsidó honvéd már félannyi közönséget sem hozott. A czimszerepet Szöke S. játszotta. A nagyobb szerepekben Szabados Sándor, Kis Irén, Szabó Irma, Raviczky Etel, Ödly Á. píd és Sziklay mutatták be tudásukat. Szabados tegnap este igazán sikerült alakítást mutatott be. Bartha is sikerülten mutatta be az öreg zsidót. Sziklaynak a kuptékat sokat meg kellett ismételnie úgy hogy már majdnem kifogyott a kuptékból. A közönségnek tetszett a darab és sokat tapsolt az egyes színészeknek. A kisebb szerepek is mivel jó kezekbe voltak letelve. Az előadás elég simán ment, csak az utolsó felvonás előtti szünet volt nagyon hosszú.

A pénzeslevélhordó gyilkosáról.

Kiderült váltóhamisítások.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, jan. 27.

A Friedrich és Szöcs ellen vezetett vizsgálat során érdekes dolog került napfényre. Kitént ugyanis az, hogy a büntetlen előéletű Friedrich nem a gyilkosságon kezdte bűnei lajstromát, hanem előbb váltóhamisítással próbálkozott. E részbeni értesüléseink a következők:

A vizsgálóbíróség annak megállapítása végett, hogy Friedrich és Szöcs milyen lábon éltek s hogyan költöztek, kiterjesztette a vizsgálatot az irányban is, hogy a bankoktól vettek-e fel kölcsönöket. E véglől Gocs vizsgálóbíró a napokban a helybeli pénzintézetekhez a következő megkeresést intézte:

Szám 587—902.

bf,

Friedrich Ferencz és társa ellen gyilkosság miatt folyó vizsgálat érdekében tisztelettel felkérem a tks. címet, lehetőleg sürgősebben értesíteni sziveskedjék, hogy Friedrich Ferencz és Szöcs Gyula asztalos segédnek lett-e kölcsön adva, ha igen, mikor, mily összeg és ki, vagy kiknek a jóállása mellett? Az adott kölcsön mikor és mily összeggel lett törlesztve, esetleg teljesen visszafizetve. Kir. Törvényszék, mint vizsgálóbíróség. Kolozsvárt, 1902. január 20.

Gocs Jenő,
vizsgálóbíró.

A megkeresés folytán kitént, hogy bizony Friedrichnek a legtöbb bank váltótárcajátan ott szerepel az aláírása kisebb nagobb összegekkel, de a mi a legmeglepőbb volt a dologban, a legtöbb váltón: rendszeresen egy államvasuti főkalauznak s főbbszörös háztulajdonosnak, sőt Friedrich édes anyjának, második kezésének aláírása is hamisítva van.

Az egyik helybeli bankban is több ilyen mintegy 900 korona értékű hamis váltója szerepelt Friedrichnek, de ezeknek a hamis volta még a gyilkosság előtt kiderült. Ekkor azonban a kezésként szerepeltetett főkalauz, nem akarván tönkretenni Friedrichet, a kezességét vállalta s a hamis váltókat kicserélte saját valódi váltóival s az ügyet így elaltatta.

A cilindert.

Kalandos történet.

Debreczen, jan. 27.

Egy szegedi újságban olvassuk a kis történetet, mely fordulatok dorgában a gyengébb középfajú drámák mesészövését valószínűleg megszügyenyíti.

A történet hőse, egy fiatal szegedi ügyvéd, a napokban Félégyházára utazott s a szegedi felső állomás közelében, a robogó vonat ablakából kihajolván, a szél elhordta czilinderét. A kis toki állomáson jelentést tett a dologról s címét átadva, kérte a főnököt, hogy a szárnyrakelt cilindert keresse meg s küldje el a lakására. Most nyugodtan tovább utazott s Félégyházán új kalapot vásárolt.

E közben furcsa dolgok történtek. A ki küldött ember megtalálta a cilindert s a

főnök a legközelebbi vonattal elküldte az ügyvéd lakására, hol a fiatal menyecske éppen ebédnél ült. A vasuti szolga átadta a megtalált jószágot s jelentette, hogy a cilindert a vasuti töltésről szedték fel. Az asszonyka rövid vizsgálat után megállapította, hogy a monogramos cilindert az ura tulajdona. Borzasztó sejtelen szállt a szívébe.

— De hol az uram? Hogy került a kalapja a vasuti töltésre?

A szolga a vállát vonogatta. Mit tudja? Elküldték. Elhozta. Punctum. Köszönt és távozott.

Ott hagyta az asszonyt sötét kétségeivel marcósó aggdásaival, amelyek olyan erővel lepték meg, hogy csaknem eszméletétől fosztották meg. A szakácsné néhány percz múlva ájultan lelta a szőnyegen. Nyomban elküldték az öregekért, hogy jöjjenek, baj van. Az öregek, amint megpillantották a gazdalanrá lett cilindert, csaknem elszédültek.

— Jézus Mária! Azt a szerencsétlent összetörte a vonat. Micsoda csapás! Nyomban táviratoztak Félégyházára.

»Mi történt veled? Riza! a legrosszabbat sejtli.

Oda van. Jöjje!

Ez a sürgöny éppen arra volt jó, hogy az ügyvédet halálra ijessze. A kalaphistóriát már elfelejtette és el sem képzelte, hogy mi történt a feleségével.

Nyomban visszatáviratozott:

»Drótválaszt. Mi történt Rizámmal? Elepeszt a nyugtalanság. Este érkezem.»

Este meg is érkezett az ügyvéd. A feleségét ágyban találta, lázasan, betegen s roppant izgalmaktól.

CSARNOK.

A komikus.

— E beszélés. —

Irta: Sz. A.

VII.

Már három napja, hogy a kis fiu nem volt kiint, nagyon beteg volt.

Egy délelőtt az öreg Kovács nem tudott mit tenni az izgatottságtól, fel s alá járt a szobában és folyton az ablakhoz szaladt, vajjon nem látja-e a kis fiut szaladni.

— Te anyja, felmehetnél azokhoz az...

— Kikhez édes apa?

— Hát tudod azokhoz a Szendei, vagy kikhez no... ahhoz a színészhez, megtudhatnád, hogy van az a gyerek.

A jó öreg asszonynak könny gyült szemébe!

— Azt mondta a házmesterné ma, hogy a doctor nem bizik az életébe.

— Ejnye! Ejnye! — S elfordult, hogy neje ne lássa, amint egy könnyet lopva letöröl szeméről.

E pillanatban lép be a Szendeiék cselédje s mondja, hogy a nagysága nagyon szépen kérti az öreg urat, lenne szives egy kicsit feltáradni, mert a kis urfi mirdég hívja a bátyókat, — így nevezte az öreg Kovácsot a kis Béla.

— Megyek, megyek, mordá az öreg és felvéve atilláját s az új kalapját, megindul.

A mint belép a szobába, ott látja síva az asszonyt, egy szép szőke nőt, kinek röviden jó napot kívánva megáll az ajtóban.

A fiatal nő meglepetten állt és nézett az öreg urra.

— Merre van az a kis kölyök? Nagyon hiányzik nekem! Tessék megengedni asszonyom, hogy megnézhess-m.

— Tessék bejönni a másik szobába, sokat emlegeti önt, bár nevét nem tudja, de folyton azt hajtogatja, hogy a „bátyó” hol van!

Bementek a kis fiuhoz. Hogy összeesett szegény gyermek, karjait az öreg felé tárja; de szólni nem tud szegényke; mert a toroka egészen be van dagadva.

— Kis mutujkám — szólítja az öreg, — hogy vagyunk?

— Az orvos éppen most volt itt, — felel a kérdésre az anya — és azt mondta, ha ma éjjel tul lesz a veszélyen, életben marad, de másképp menthetetlen.

— Hát a férje hol van asszonyomnak? Talán nem szereti a fiát, hogy most másutt csatangol?

— Oh, dehogyan nem szereti! Elképzelheti uram, hogy milyen fájó az, ha a gyermeke itthon betegen fekszik és neki játszani kell a színpadon! Ilyen a mi életünk! — Mulattatjuk a közönséget, a színpadon vigak vagyunk s ha haza jövünk itthon a szomorúság vár. Szegény férjem is annyit sirt már.

— Na azt nem hiszem, hogy egészen úgy volna! Hiszen mindenki dicséri a házban, hogy ha komédiázik, hát majd megszakadnak a kacagástól, olyan jó kedvvel csinálja a dolgot. Innen is látszik, hogy itthon kéne most lennie és másutt kóborog.

— On igen rossz előítélettel van a mi pályánk iránt. — Férjem a gyógyszerárba ment!

Abban a pillanatban kinyílik az ajtó is, szembe áll egymással apa és fiu.

— Apám! Édes apám! Kiáltá Béla és tárt karokkal rohan az öreg felé!

Az öreg Kovács elfelejtett mindent! Elfelejtette, hogy fiát házából kiüzte, elfelejtette, hogy megátkozta s az apai szív fölülkerekedve benne, fiát ölelte s csókolta. Kilenccz éve, hogy nem látta, hogyne volna boldog.

— Édes jó apám! Hát már nem haragszol? Látod, milyen beteg a kis fiam?

Az öreg nem tudott szólni. Mint a gyermek hangos zokogásba tört ki:

— Hát a kis Béla a te fiad? Hát te vagy az a Szendei? Hiszen akkor ez az én unokám? És rá borult a beteg gyermekre és sirt, sirt...

A kis Béla csakugyan felépült! Most már gymnasiumba jár Pesten, meritapja egy pesti színháznak híres színésze. — A jó nagymama vezeti a háztartást, míg a fiatalok próbájukat végzik s az öreg ha egy jó szerepe van Szendeinek s a közönség tapsol büszkén mondogatja könyező szemekkel a szomszédjának.

— Kérem, ez az én fiam! Ugy-e jól játszik?

(Vége.)

Szerkesztői-posta.

B. I. »Oh! ne szólj ne szólj«... Bizony kérem ön is jobban tette volna, ha halgatott volna.

K. G. Ha ön imádotijával is ilyen sutyusban beszél, egy cseppet sem csodálkozunk, ha ideálja »gunymosolylyal nevet rajta, mi is kinevettük,

S. Sz. Egyiket hozzuk, a másik nem közzétehető. — A más érzelmét kissébbíteni, vagy kétségbe vonni nem szabad. Hiszen senki szívébe nem lehet belátni. Az ilyen dolgot nem szokás palam et publice élére állítani, ez kizárólag magánkörbe tartozik.

N. biztató fedezni K. az kére

E. értesít

Utánzás

Magyarországi Könyvtárak és Gyűjtemények Szövetsége
Könyvtárak és Gyűjtemények Szövetsége
Magyarországi Könyvtárak és Gyűjtemények Szövetsége
Könyvtárak és Gyűjtemények Szövetsége

N. B. Ez ugyan még nem közölhető, de biztató tehetőség nyomait véljük benne fedezni.

K. L. »Csengő riméke... Ugy cseng az kérem, mint a hamisított új pesti húzas.

«Szilaj érze'mek.»

Vágtat velem az érzélem,
Mint két teve az oázison
Hol még legem vagyok szörnyen,
Hol pediglen nagyon fazom.

Bősz gondolat meggyömörget,
Elszikkadok nehéz butól,
Még úgy elfogok szaladni,
Hogy a szélvész sem ér utól.

Elrettentésére leközlőjük, de egyttal értesítettük a lovas rendőröket.

POLGAR SÁNDOR

magy. kir. szabad. nyert orvosi mű-és kötszerész

BUDAPEST,

VII. Erzsébet-körút 50. sz.

Ajánlja dusan felszerelt rak-tárát saját gyártmányu orvosi sebészi és beteg-ápolás-tárgyakban.

Saját találmányu m. kir. szabadalmazot: Polgarféle

gyógyító.

haskötő, görcsérőlleni gummi-harisnya, orthopédia-készülékek, műlábak és kezek stb.

Valódi frauezia különlegeségek F. Berguerand fils párisi gyárából.

Utánzás ellen véve 16302.sz. a. Rézjeltes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Október hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Érkezik
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat 1.28 délután
P.-Ladány	8.10 este	Személyvonat 9.43 este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat 1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat 8.10 este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat 5.45 reggel
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonat 9.40 este
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz. 5.34 délután
Debreczen—M.-Sziget—Körösmező		
Királyhaza	5.10 reggel	Személyvonat 2.08 délután
Körösmező	2.56 reggel	Személyvonat 12.41 délután
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat 10.50 éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonat 4.56 délután
Szatmár-Németi	7.58 este	Tv. sz. sz. 12.08 éjjel
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonat 8.50 este
Debreczen—Szerencs		
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonat 11.21 este
Szerencs	4.01 délután	" 7.03 este
Szerencs	6.58 este	" 10.43 éjjel
Debreczen—Füzes-Abony		
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat 10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.21 délután	" 7.56 este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes		
N.-Léta—Vértes	9.35 reggel	Vegyesvonat 11.18 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.31 délután	" 6.18 este
Debreczen—Tisza-Lök		
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat 9.17 délelőtt
"	4.06 délután	" 7.29 este
H.-Nánásig	11.20 délelőtt	" 1.18 délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz. 6.08 reggel
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonat 4.00 reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonat 9.15 délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat 2.03 délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat 7.05 este
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonat 6.50 reggel
Körösmező—M.-Sziget—Debreczen		
Szatmár-Németi	8.46 reggel	Gyorsvonat 6.42 reggel
Szatmár-Németi	7.32 reggel	Személyvonat 8.45 reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat 6.— reggel
Szatmár-Németi	6.45 este	Személyvonat 2.47 délután
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonat 11.35 délelőtt
Körösmező	10.12 éjjel	Személyvonat 1.22 délután
Szerencs—Debreczen		
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat 5.— reggel
Szerencs	12.07 délután	Személyvonat 9.03 délelőtt
Szerencs	7.53 este	Személyvonat 5.10 délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen		
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat 5.25 reggel
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	" 1.05 délután
Tisza-Lök—Debreczen.		
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonat 5.06 reggel
Tisza-Lök	6.25 este	" 2.35 délután
H.-Nánás	3.30 délután	" 1.30 délután
Füzes-Abony—Debreczen		
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat 4.18 reggel
Füzes-Abony	5.45 délután	" 11.35 délelőtt

Kinek van szeploje?
pattanás vagy kánni folt sz. arczán, az használja a teljesen erítmatlan Rozsnyay fele világhírű

Cerail-arczkenőcsöt,
mely az arczbort rövid időn lehérré, tisztává és üdévé teszi. Egy tévely ára 1.40 fill., Egy kis tévely ára 70 fill., Sorail szappan egy drb. 70 fill., Sorail-hőigypor egy dohoz 1.40 fill., Kitűnő és valódi Epe-szappan egy drb. 80 fill.

A t. ez. készítség szives figyelmébe ajánljuk, hogy minden esetben készítményeink tökéletesen bejegyentek, edéjességgel van nekik ellátva, mely az emberi szabadságvesztéstől óvja meg.

Kapható: Rozsnyay Mátyás gyógytárban Arad Szabadságt.

valamint minden magyarországi gyógyszerárba.

Szepseg és egészség, Idégség, Veszegénybég

Vasaschinabóra,
és az elhöl származó bajok ellen legbiztosabban hat Rozsnyay

mely saját természetü menesi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felül mül. Egy üveg ára 2 kor. sziményi felül mül. Egy üveg ára 2 kor. 10 fill. 6 üveg farao küldve 12 kor. 12 fill

Alkalmi vásár

megkezdődött

leszállított árak mellett

RÓZSA LAJOS
legnagyobb női-felöltő áruházában

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Cs. és kir.

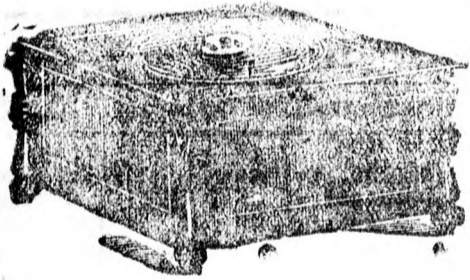

udv. hangszergyár.

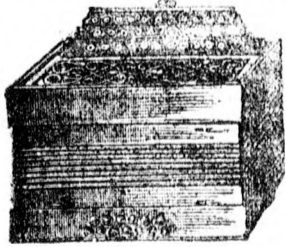
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

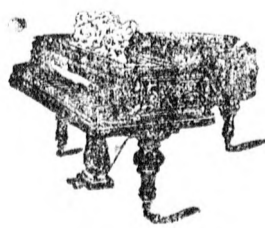

Ezen új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

Kitünő hangu harmonikák
8 frttól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt

iskolai hegedűk.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitűnőnek elismert, saját gyár mányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselése,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő desztagyűjtről, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvolák, czimbalmek, szitterák, harmoniumok, zongorák a bról ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy mitéle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.

Debreczen, nyomtatott Kutasi Imre utóda könyvnyomdájában.